

सप्रतोदमहाशङ्खान् सकुन्तान् सकचयहान् । समुद्ररत्नेपणीयान् सपाशपरिघोपलान् ।
 सकेयूराङ्गदान् वाहान् हृद्यगन्धानुलेपनान् । स चिच्छेदार्जुनिस्तूर्णं त्वदीयानां सहस्रशः ।
 तैः स्फुरद्भिर्महाराज शुशुभे भूः सलोहितैः । पञ्चास्यैः पन्नगैश्चिन्नैर्गण्डेनेव मारिष । १४३५
 सुकेशाननकेशानैरव्रणैश्चासकुण्डलैः । सन्दष्टौष्ठपुटैः क्रोधात् चरद्भिः शोणितं वज्र ।
 चारुस्रग्मुकुटोष्णीषैर्मणिरत्नविराजितैः । विनालनलिनाकारैर्द्विवाकरशशिप्रभैः ।
 हितप्रियंवदैः काले वज्रभिः पुण्यगन्धिभिः । द्विषच्छिरोभिः पृथिवीमवतस्तार फाल्गुनिः ।
 गन्धर्व्वनगराकारान् विविधान् कल्पितान् रथान् । ईषामुखान् चित्रवेणून् न्यस्तदण्डकवन्धुरान् ।
 विजङ्गाङ्घ्रिवरांस्तत्र विनासादशनानपि । विचक्रोपस्करोपस्थान् भग्नोपकरणानपि । १४३६
 प्रपातिनोपस्तरणान्हतयोधान् सहस्रशः । शरैर्विशकलीकुर्वन् दिक्षु सर्वांस्तु भारत ।
 पुनर्दिपान् द्विपारोहान् वैजयन्त्यङ्कुशध्वजान् । तूष्णवर्माण्यथो कक्षान् यैवेयाण्यथ कम्बलान् ।
 घण्टाः शुण्डान् विषाणाग्रान् गजमालापदानुगान् । शरैर्निश्चितधारायैः शान्त्रवाणामश्नातयत् ।
 वानायुजान् पार्वतीयान् काम्बोजानथ वाहिकान् । स्थिरबालधिकर्णान् जवनान् साधुवाहिनः ।
 आरूढान् शिचितैर्य्यैः शक्त्यष्टिप्रासयोधिभिः । विध्वस्तचारुमुकुटान् विप्रविद्धप्रकीर्णकान् । १४३७
 निरस्तजिह्वानयनान् निष्क्रीर्णान्त्रयक्षद्युतान् । हतारोहान् भिन्नघण्टान् क्रव्यादगणभोदनान् ।
 निहत्तचर्मकवचान् शकृन्मूत्रासृगासुतान् । निपातयन्नागगणंस्तावकान् स व्यरोचन ।
 एको विष्णुरिवाचिन्त्यः कृत्वा प्राक्कर्म दुष्करं । तथा विमथितं तेन अङ्गं तव बलं महत् ।
 यथाऽसुरबलं घोरं व्यम्बकेनामितौजसा । कृत्वा कर्म रणेऽसह्यं परैरार्जुनिराहवे ।
 अभिनत् स पदात्त्याघान् त्वदीयानेव सर्वशः । एवमेकेन तां सेनां सौभद्रेण शितैः शरैः । १४३८
 भृशं विप्रहतां दृष्ट्वा स्कन्देनेवासुरीं चमूं । त्वदीयास्तव पुत्राश्च वीक्षमाणा दिशो दश ।
 संशुष्कास्याश्वलेत्राः प्रस्विन्ना स्तोमहर्षणाः । पलायनकृतोत्साहा निरुत्साहा दिषज्जये ।
 गोचरानामभिरन्याऽन्यैः क्रन्दन्तो जीवितैषिणः । हतान् पुत्रान् पितृन्भ्रातृन्बन्धून् सम्बन्धिनस्तथा ।
 प्रातिष्ठन्त समुत्सृज्य त्वरयन्तो हयदिपान् ।
 इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वण्यभिमन्युवधपर्वणि अभिमन्युपराक्रमे षट्त्रिंशोऽध्यायः ॥ ३६ ॥
 ॥ रुक्मय उवाच ॥ तां प्रभग्नां चमूं दृष्ट्वा सौभद्रेणामितौजसा । दुर्व्याधनो भृशं क्रुद्धः स्वयं सौभद्रमन्वयात् । १४३९
 ततो राजानमावृत्तं सौभद्रं प्रति संयुगे । दृष्ट्वा द्रोणोऽब्रवीद्योधान् पर्याप्तनराधिपान् ।
 पुरोऽभिमन्युर्लक्षं नः पश्यन्तं हन्ति वीर्यवान् । तमाद्रवत माभैष्ट क्षिप्रं रक्षत कौरवं ।
 ततः कृतज्ञा बलिनः सुहृदो जितकाशिनः । चास्यमाना भयादीरं परिव्रजस्तवात्मजं ।
 द्रोणा द्रौणिः कृपः कर्णः कृतवर्मा च सौबलः । वृहदलो मद्रराजो भरिर्भूरिश्रवाः शलः ।
 पौरवो वृषसेनश्च द्रिष्टजन्तः शिताञ्ज्जरान् । सौभद्रं शरवर्षेण मदता समवारयत् । १४४०
 समोहयित्वा तमथो दुर्व्याधनममोचयत् । आस्याद्गाममिवाक्षिप्रं ममृषे नार्जुनात्मजः ।